

Р. П. Зорівчак

Залеська-Онишкевич Лариса-Марія-Любов

ЗАЛЕСЬКА-ОНИШКЕВИЧ Лариса-Марія-Любов (12. 05. 1935, м. Стрий, нині Львів. обл.) – літературознавець, театрознавець. Дружина *Л. Онишкевича*. Дійсний член НТШ у США (1986; наук. секр. 1990–96; перший заступник голови 1996–2000; в. о. голови 1998–2000; голова 2000–06) та УВАН (1990; від 1987 – голова Комісії з дослідж. творчості В. Винниченка), чл. ПЕН-клубу, НСПУ. 1944 з батьками емігрувала, від 1948 – у Канаді, від 1961 – у США. Закін. хім. факультет Раєрсон. політех. інституту (Торонто, 1954), здобула ступ. бакалавра славістики у Торонт. (1962), магістра (1966) і д-ра (1973) у Пенсильван. (м. Філадельфія, шт. Пенсильванія) університетах. Викладала укр. літературу в Ратґер. (м. Нью-Брунсвік, шт. Нью-Джерсі, 1974–77, 1990) та Львів. (1997) університетах. Ред. відділу літ-ри ж. «Сучасність» (1984–85, 1988–94). Член Асоц. українців Америки (1990; заст. президента 1991–93), Наук. ради укр. програми при Ілліной. університеті (м. Урбана, 1985–98). Гол. ред. видань НТШ «Світи Шевченка» (Нью-Йорк, 1991, зб. 1; 2001, зб. 2), «Про українську мову і правопис» (Нью-Йорк; Л., 1997). Організаторка програми «День Курбаса» (Нью-Йорк, 1987), семінарів для редакторів укр. преси в США (1991, 1997, 2001) і нарад представників наук. установ США (2000–06; усі – НТШ); міжнар. конф., присвяч. проблемам української мови, зокрема правопису (Київ, 1996–97; Урбана, 1997); семінарів Програми перекладів укр. літ-ри (Урбана, 1991; Львів–Урбана, 1995–97); конф. на теми Голодомору (Ратґер. університет, 1990, 1993, 2003). Переклала англ. мовою низку укр. поет. (С. Майданської, Віри Вовк, В. Стуса, І. Калинця, І. Римарука, І. Драча), проз. (С. Параджанова) і драм. (В. Шевчука) творів. Глибоко, у широкому філос. та психол. аспектах і в контексті архетип. критики досліджує сучасну укр.

драму, творчість В. Винниченка, М. Куліша, І. Костецького, Л. Коваленко, Ю. Косача, І. Кочерги, Б. Бойчука, Віри Вовк, В. Шевчука. Ред. і авторка вступ. статей до вид. «Контрасти: Антологія молодечої творчості» (Прінстон, 1970), «Лицар неабсурдних ідей: Борис Антоненко-Давидович» (К., 1994), «Близнята ще зустрінуться: Антологія драми української діаспори» (Л.; К., 1997), «Антологія модерної української драми» (К.; Едмонтон, 1998), «Володимир Винниченко: У пошуках естетичної, особистої і суспільної гармонії» (Нью-Йорк, 2005), «Голодомор: Дві п'єси» (К., 2008); співред. кн. «Contemporary Ukraine on the Cultural Map of Europe» («Сучасна Україна на культурній карті Європи», Нью-Йорк, 2009). Засн., дир. і вчителька Школи українознавства ім. І. Калинця (1972–83), активна діячка укр. Пласту в Канаді і США, чл. світ. Пластового проводу, ред. ж. «В дорогу з юнацтвом» (1971–93). Почес. д-р Львів. університету (2001), лауреатка Шевченків. фундації родини Т. Шевченка (2006).

Основні праці

Ukrainian family names // Dictionary of Ukrainian Surnames in Canada. Vancouver, 1974;
Ukrainian literature in the 1980s // Shifting Borders: East European Poetry of the Eighties. Rutherford, 1980; Ukrainian theater // Ethnic Theater in the United States. Westport, 1983;
Utopia, Eutopia or Tutopia (V. Vynnychenko's «The Sun machine» and K. Capek's «R. U. R.») // Annals of the Ukrainian Academy of Arts & Sciences in the US. 1984–85; Відбитка Чорнобиля в літературі // Сучасність. 1989. № 4; Роль Великодня в «Патетичній сонаті» Миколи Куліша // Там само. 1990. № 7; Хто справжній герой «Собору»? // Там само. 1991. № 4; Володимир Міяковський // 125 років Київської української академічної традиції. Нью-Йорк, 1993;
Драматична поема «У пущі»: тло доби і творення // СіЧ. 1996. № 2; Tradition and innovation in twentieth-century Ukrainian verse drama // Creating a Modern Ukrainian Cultural Space. Edmonton, 2000; The problem of the definitive literary text and political censorship // Perspectives on Modern Central and East European Literature: Quests for Identity. New York, 2001; Від «Вертепу» до «Крилатої скрипки»: драматичні твори Віри Вовк // Віра Вовк. Театр. К., 2002; Текст і гра: Модерна укр. драма. Л., 2009.

Рекомендована література

1. R. Zorivchak. It was a most exciting experience // Ukraine. 1991. № 3;
2. А. Ч. Відбувся вечір Л. Онишкевич в НТШ // Свобода. 1998, 12 берез.;
3. Тарнашинська Л. Життя? Реальність? Умовність? // ЛУ. 1998, 5 листоп.;
4. Гайдабура В. Близнята ще зустрінуться. «Антологія модерної української драми» // Зап. НТШ. 1999. Т. 237;
5. Мороз Л. Всі люди приходять до театру // СіЧ. 2000. № 2;
6. В обороні української мови: Голова НТШ промовляла у Верховній Раді України // Америка. 2003, 12 квіт.;

7. Тарнавська М. Нові книжки д-ра Л. Онишкевич – важлива подія // Свобода. 2009, 25 груд.

Бібліографічний опис:

Залеська-Онишкевич Лариса-Марія-Любов / Р. П. Зорівчак// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14731>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).